

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 18 мај 2020 година, врз основа на примена жалба од Владо Жура, ја донесе следната:

ОДЛУКА

Интернет - порталот „Денешен весник“ со текстот насловен „Како Охрид во карантин се справувал со епидемијата на чума за Велигден во 1810 година“, го прекрши Кодексот на новинарите во членот 12.

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 22 април 2020 година, Владо Жура, поднесе жалба за текстот со наслов „Како Охрид во карантин се справувал со епидемијата на чума за Велигден во 1810 година“, објавен на 20 април 2020 година, на интернет - порталот „Денешен весник“ (www.denesen.mk).

Во жалбата се наведува дека во оспорениот текст има нарушување на авторски права и плагијаторство. Подносителот на жалбата, Владо Жура, појаснува дека порталот „Денешен весник“ од неговиот личен Фејсбук профил презел и објавил слика/напис, без претходно да побара одобрување или согласност. Тој посочува дека медиумот воопшто не го навел авторот на написот, иако на самата слика бил вметнат воден жиг насловен „Жура за Жура“, кој сведочел за авторството на жалителот.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со интернет - порталот „Денешен весник“ и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Медиумот не одговори на наводите на жалбата.

ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата е **ОСНОВАНА** и дека Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во членот 12.

Член 12: „Плагијаторството е неприфатливо. Цитатите не смеат да се користат без да се нагласи изворот или авторот“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 18 мај 2020 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во спорната содржина.

Комисијата, најнапред, утврди дека се работи за текст кој се заснова на слика/историски запис и пренесува информација за тоа како Охрид се борел со чума во 1810 година. Оспорената содржина е од јавен интерес, зашто сведочи за историски период и ги информира читателите каков бил животот во време на епидемија пред два века.

Без да навлегува во автентичноста и потеклото на историскиот запис и дали воопшто истиот подлежи на нечија авторско-правна заштита, Комисијата се согласи дека се работи за нефер однос од страна на интернет - порталот „Денешен весник“, кој го објавил записот преземен од Фејсбук профилот на жалителот без да побара согласност или да го наведе изворот од каде што е преземен. Ова уште повеќе што на самиот запис е забележлив воден знак на кој стои презимето на подносителот на жалбата. Од начинот на кој е пренесена информацијата се добива впечаток дека интернет – порталот присвоил туѓа содржина и ја претставил како своја, што не е дозволено во новинарската професија.

Оттука, обврска на медиумот било да побара дозвола од жалителот за да ја преземе сликата или барем да го наведе нејзиниот сопственик, што, секако, формално - правно, не значи дека жалителот е носител на авторско право.

Во согласност со горенаведеното, Комисијата утврди дека порталот „Денешен весник“ го прекршил **членот 12** од Кодексот на новинарите, според кој, плагијаторството е неприфатливо, а цитатите не смеат да се користат без да се нагласи изворот или авторот. Доколку информацијата е преземена, изворот мора да биде наведен.

Во овој контекст, Комисијата ги повикува медиумите јасно и експлицитно да го наведуваат изворот и авторот при преземање на содржини од друг медиум или од социјалните мрежи.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Сефер Тахири, Мери Јордановска, Теофил Блажевски, Лилјана Пецова – Илиеска и Ердем Ахмет.

Се обврзува порталот „Денешен весник“ (www.denesen.mk), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави оваа одлука.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

